

EL PUNT 30 ANYS

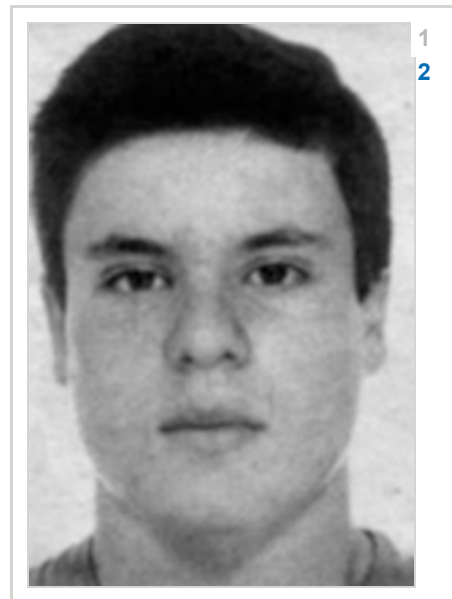
La violència feixista

El seu objectiu era fer fracassar la transició

24/02/09 02:00 - [DOLORS BELLÉS](#)

Durant els anys 1976 i 1981, període clau de la transició espanyola, no només assassinava ETA i els Grapo. Els grups d'ultradreta –que aleshores rebien el nom d'*incontrolados*– també mataven. Va ser durant aquesta època quan aquests grups van prendre un major significat i van cometre 46 assassinats, entre ells el d'un jove estudiant de tercer de BUP, Andrés García, militant de les Joventuts Comunistes. Era el 29 d'abril de 1979, fa trenta anys. Era diumenge, i Andrés García i els seus amics havien anat al cinema a veure *Set dies de gener*, un film sobre l'assassinat de cinc advocats laboralistes perpetrat dos anys abans, el 1977. Un crim conegut com *la matança d'Atocha*. A la sortida del cine, un grup de neonazis que van resultar ser del Frente de la Juventud es va apropar al jove i un d'ells, que duia un braçalet amb la creu gammada al braç, el va apunyalar fins a la mort. I és que anar al cinema per veure segons quines pel·lícules o anar vestit d'una determinada manera servia per desencadenar la violència contra els qui anomenaven «enemics del règim», bàsicament estudiants i treballadors simpatitzants o militants de partits d'esquerres. Sis mesos després de l'assassinat d'Andrés García, el setembre del 1979, un grup d'adolescents ultres, armats amb bats de beisbol, va matar a Madrid el jove José Luis Alcazo per dur el cabell llarg i texans. Un altre blanc de la violència feixista d'aquella època eren les llibreries. Tampoc no s'escapava de la seva ira la premsa vinculada a les esquerres, com ara el setmanari satíric *Papus* o el diari *El País*.

L'objectiu dels grups feixistes era fer fracassar la transició sembrant el caos per perpetuar el sistema totalitari. Aquest intent perquè hi hagués una involució en el procés era ben vist per elements vinculats a l'antic règim i membres de la cúpula militar, que els utilitzaven en un últim intent de resistència. Durant els primers anys de la transició, els atemptats i aldarulls es van multiplicar amb la finalitat de crear un ambient de violència que propiciés el procés involucionista. L'Organització Revolucionària de Treballadors (ORT) va publicar un informe en què comptabilitzava 117 atemptats neofeixistes durant els quatre primers mesos de 1979. En les eleccions espanyoles d'aquell any, el fundador del grup neofeixista Fuerza Nueva (FN), Blas Piñar, va aconseguir un escó. FN va ser el germen de nombrosos grups neofeixistes violents i, tot i que trenta anys després continua presentant llistes a les eleccions, s'ha convertit en un reducte amb aparicions puntuals com ara pel 20-N.

Creix al País Valencià i a Madrid

Després del fracassat cop d'estat del 23-F i amb la consolidació de la democràcia, els grups d'ultradreta, de marcat caràcter espanyolista, van anar perdent la seva capacitat d'acció i, paral·lelament, una nova tendència neofeixista va anar obrint-se camí: els anomenats caps rapats que comparteixen la mateixa ideologia racista i xenòfoba, i alternen la simbologia nazi amb la falangista. Fins i tot celebren el mateix: el 20-N, la Hispanitat o el 18 de juliol. A final dels anys vuitanta, els caps rapats van trobar en el futbol un altre àmbit on projectar la seva violència. Va ser en aquest àmbit en què va produir-se l'assassinat del seguidor de la Real Societat Aitor Zabaleta. Tot i que aquests grups són un reducte, els darrers anys la seva activitat ha augmentat. Un informe del Moviment contra la Intolerància datat l'any passat recollia que, entre el 1991 i el 2007, setanta-quatre persones havien mort a mans de grups ultres o bandes neonazis, la majoria dels quals a Madrid, Catalunya i el País Valencià, entre ells Guillem Agulló, un jove militant de Maulets de Burjassot (Horta), que el 12 d'abril de 1993 va morir d'una ganivetada clavada per un grup de joves d'extrema dreta. En el judici del cas, el jutge va condemnar Pedro Cuevas, autor confés de la ganivetada, a 14 anys de presó, però va absoldre la resta del grup. Cuevas va complir 4 anys de presó i a les municipals del 2007 es va presentar a les llistes de la ultradretana Alianza Nacional. I és que, com fa 30 anys, encara hi ha grups d'extrema dreta que van a les eleccions. Trenta anys després de la mort d'Andrés García, la violència ultra continua activa, amb característiques diferents i amb Internet com a espai de difusió. Aquesta violència pot anar des de pintades a monuments per la memòria històrica fins a l'assassinat. L'última víctima, un jove de 16 anys, Carlos Javier Palomino, mort el novembre del 2007 per la punyalada que li va clavar un militar de professió i simpatitzant d'un grup ultra.

Darrera actualització (Dimarts, 24 de febrer del 2009 02:00)